

Cursus

Gedesorganiseerde hechting, overdracht en tegenoverdracht in de therapeutische relatie bij vroeg getraumatiseerde cliënten.

Data

10 januari 2019 9.30 – 17.00

11 januari 2019 9.30 – 17.00

15 februari 2019 9.30 – 17.00

— 1 —

Colofon

Uitgave, CELEVT november 2018

De publicatie is te downloaden op www.celevt.nl

© Copy

Alle rechten voorbehouden. Plaatsing op andere sites, veelvuldig op welke wijze dan ook kopiëren en/ of commercieel gebruik is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke toestemming van CELEVT.

Gedesorganiseerde hechting, overdracht en tegenoverdracht in de therapeutische relatie bij vroeg getraumatiseerde cliënten.

Introductie

Uit onderzoek blijkt dat een goede werkrelatie voor een groot percentage (30%), het slagen van de behandeling uitmaakt. Voor mensen die als kind getraumatiseerd zijn door ouders of opvoeders, wordt dat bemoeilijkt door het feit dat hun vertrouwen is geschaad, hun gehechtheid aan anderen is beschadigd en het gevoel van eigenwaarde en competentie laag is. Dat betekent dat het hanteren van de therapeutische werkrelatie in alle fasen van de behandeling prioriteit verdient.

In de eerste dag maakt u kennis met de psychodynamische insteek voor het aangaan en onderhouden van een therapeutische werkrelatie. U leert disfunctionele interactiepatronen in de werkrelatie te herkennen en te doorbreken door gebruik te maken van het 'Zoekschema Moeilijk Lopende Behandelingen' en hoe eigen cognities, emoties en projecties de therapeutische relatie kunnen beïnvloeden. U leert te werken met vier instrumenten voor zelfonderzoek en voor het reflecteren op de therapeutische alliantie.

In de tweede dag wordt dieper ingegaan op de relatiehantering en op interactiepatronen van projectieve identificatie, overdracht en tegenoverdracht. En u leert disfunctionele interactiepatronen die zich uiten door bijvoorbeeld overspoeld raken, onderwerping, afhankelijkheid en vijandigheid praktisch te hanteren. Voorts wordt dieper ingegaan op het herkennen en repareren van empathische breuken (te snel gaan, de relatie niet bespreken, empathische breuken niet herkennen en niet herstellen), re-enactments en herhalingspatronen mede aan de hand van ingebracht casusmateriaal. Gehechtheid en fobie voor gehechtheid, de gedesorganiseerde hechtingstijl bij vroeg getraumatiseerde cliënten komt aan de orde en de implicaties daarvan voor de therapeutische relatie. U maakt kennis met de basisinterventie van Brown en Elliott "Attachment disturbances in Adults" (2017) die bestaat uit drie pilaren: het 'Ideale Ouder Protocol', het bevorderen van metacognitieve en mentaliserende vaardigheden en het bevorderen van verbale en non-verbale samenwerking.

Onderwerpen

Dag 1:

- De psychodynamische insteek voor de therapeutische relatie, het aangaan en onderhouden van en reflecteren op de therapeutische samenwerking;
- Eigen angst, vermijdingsgedrag en projecties, reflectie op eigen gevoelens en gedragingen.
- Werken met het Zoekschema Moeilijk Lopende Behandelingen.
- Vier instrumenten voor het reflecteren op de therapeutische alliantie:
 - Beoordelingslijst Therapiegesprek (*Session Evaluation Questionnaire: SEQ*)
 - *Beoordelingsschaal Beïnvloedingsboodschappen-Circumplex (Impact message Inventory Circumplex: IMI-C)*
 - Checklist Behandeldoelen (*Bern Inventory of Treatment Goals*)
 - De Inventory of Interpersonal Problems-Circumplex (IIP-C)

Dag 2 en 3:

- Relatiehantering, psychodynamische begrippen van projectieve identificatie, overdracht en tegenoverdracht.
- Herkennen en hanteren van empathische breuken en valkuilen en de meest voorkomende herhalingsscenario's re-enactments.
- Hanteren van terugval, agressie en woede, vermijding, afhankelijkheid, schaamte, onvermogen om te rouwen.
- Gehechtheid en fobie voor gehechtheid, de gedesorganiseerde hechtingstijl en de therapeutische werkrelatie.
- De basisinterventie van Brown en Elliott bij vroeg getraumatiseerde cliënten met hechtingsproblematiek.
- Het 'Ideale Ouder Protocol', het bevorderen van metacognitieve en mentaliserende vaardigheden en het bevorderen van verbale en non-verbale samenwerking.

Leerdoelen

Dag 1:

- Kennis van de deelnemer over het aangaan van de therapeutische alliantie is bekend, getoetst en voldoende bevonden.
- Bekend zijn met eigen angst, vermijdingsgedrag en projecties, reflectie op eigen

gevoelens en gedragingen.

- Het in de klinische praktijk kunnen werken met het Zoekschema Moeilijk Lopende Behandelingen.
- Het in de klinische praktijk kunnen werken met:
 - Beoordelingslijst Therapiegesprek (*Session Evaluation Questionnaire: SEQ*)
 - *Beoordelingschaal Beïnvloedingsboodschappen-Circumplex (Impact message Inventory Circumplex: IMI-C)*
 - Checklist Behandeldoelen (*Bern Inventory of Treatment Goals*)
 - De Inventory of Interpersonal Problems-Circumplex (IIP-C)

Dag 2 en 3:

- De deelnemer heeft inzicht en specialistische vaardigheden in het hanteren van de werkrelatie en kan deze waar nodig herstellen.
- De deelnemer kan de meest voorkomende re-enactments in de therapeutische relatie herkennen en hanteren.
- De deelnemer kan projectieve identificatie, overdracht en tegenoverdracht in de eigen praktijk herkennen en hanteren.
- De deelnemer heeft kennis van gehechtheid en fobie voor gehechtheid, de gedesorganiseerde hechtingstijl en weet hoe deze te hanteren.
- De deelnemer kent de valkuilen (te snel gaan, de relatie niet bespreken, empathische breuken niet herkennen en niet herstellen) en kan deze hanteren.
- De deelnemer kent valkuilen van vermijding, agressie, afhankelijkheid, schaamte, niet kunnen rouwen.
- De deelnemer kan werken met het 'Ideale Ouder Protocol' en kan de client helpen met het bevorderen van metacognitieve en mentaliserende vaardigheden en van verbale en non-verbale samenwerking.

Literatuur voor cursisten

Aanbevolen:

Hafkenscheid, A. (2014). *De therapeutische relatie*. Utrecht: De Tijdstroom.

Aan te schaffen:

Hafkenscheid, A. (najaar 2018). Beter worden in je vak. Systematische zelfreflectie voor professionals in de GGZ. Boom Uitgevers Amsterdam.

Literatuur:

- Allen, J.(2002).Traumatic Relationships and serious mental disorders, New York, Wiley, 7 H.1, 2, 3. p.3-78.
- Steele, K. (2011). When the patient is abusive, ISSTDnews, 29, 1-4.
- Steele, K., van der Hart, O. & Nijenhuis, E.(2001). Dependency in the treatment of Complex PTSS and dissociative disorders. Journal of Trauma and Dissociation 2, 4,79116.
- Nicolai, N.J. (2008). Overdracht en tegenoverdracht bij vroegkinderlijk trauma. Tijdschrift voor Psychotherapie, 34,431-450.

Docenten

Dr. Anton Hafkenscheid is als klinisch psycholoog/psychotherapeut verbonden aan Arkin/Sinaï Centrum, Joodse geestelijke gezondheidszorg. Hij werkt al meer dan drie decennia met ernstige en/of vroegkinderlijk getraumatiseerde patiënten. Anton Hafkenscheid is verbonden als docent aan diverse postdoctorale opleidingen (Nijmegen, Utrecht, Leuven, Mechelen, Amsterdam), is erkend supervisor en leertherapeut van verschillende specialistische psychotherapeutische verenigingen en is al vele jaren redacteur van het Tijdschrift voor Psychotherapie. Hij schreef de monografie 'De therapeutische relatie'. In 2013 won hij de eerste Wim Trijsburgprijs van de Nederlandse Psychotherapie (NVP).

Dr. Nelleke Nicolai werkte tot 2012 als psychiater-psychotherapeut met vroeg getraumatiseerde patiënten. Sindsdien is zij in eigen praktijk supervisor, opleider en leertherapeut. Zij publiceerde naast vele artikelen over trauma, gender en gehechtheid: het "Handboek psychotherapie na seksueel misbruik (2006), samen met anderen "" Empathie: het geheime wapen van psychiater en psychotherapeuten (2015) en Emotieregulatie: de kunst van het evenwicht"(2016).

Werkwijze dag 1

Elk theoretisch onderdeel wordt door de docent plenair geïntroduceerd, waarna de cursisten de actief met elkaar in gesprek gaan over de betekenis en de toepasbaarheid van het betreffende concept of theoretisch inzicht. De deelnemers oefenen vervolgens de diagnostische en therapeutische vaardigheden en de geïntroduceerde concepten in drietallen, aan de hand van eigen casuïstiek. Plenair wordt nabesproken, waarna situaties waarin cursisten in de subgroepjes blijken te zijn vastgelopen door de docent worden gedemonstreerd met mogelijke oplossingsstrategieën in plenaire rollenspelen.

Werkwijze dag 2 en 3

Plenaire inleiding docent. Presentatie casuïstiek, rollenspel, in subgroepen en plenair.

Toets

Het door de deelnemers invullen van een quiz met toegespitste multiple choice vragen. Invulling vindt plaats per onderdeel in de loop van de dag. Schriftelijk naar aanleiding van een door de cursist ingebrachte casus met een beredeneerd verslag van interventies: wat heb ik gedaan en waarom bij deze casus in de werkrelatie? Aan het einde van de cursus. De deelnemer heeft in voldoende mate casuïstiek ingebracht.

Doelgroep

Psychiaters, klinisch psychologen, psychotherapeuten, gz-psychologen en zij die in opleiding zijn voor deze registraties. Basis-psychologen, HBO|Academisch opgeleide ggz-verpleegkundigen/ specialisten, vaktherapeuten, systeemtherapeuten, ggz-agogen, haptotherapeuten en andere HBO of academisch opgeleide professionals en complementaire behandelaren [de laatste groepen na toelating, neem hiervoor contact op met m.rensen@celevt.nl .]

Kosten per deelnemer en inschrijven

De kosten bedragen 600,00 euro inclusief btw per persoon voor de driedaagse cursus.

Indien de gehele Postacademische of PostMaster|HBO Nascholing over meerdere jaren gevolgd wordt, bedragen de kosten 4000 euro inclusief BTW. Indien de gehele nascholing in 1 jaar in 2019 gevolgd wordt bedragen de kosten 3800 euro. Voor de PostMaster|HBO geldt 200 euro [extra]

korting in verband met uitvallen van 1 cursusdag= 3600 euro inclusief btw. Voorwaarde is inschrijving en betaling vooraf voor het gehele cursusjaar 2019.

Inclusief accreditatie digitale literatuur, lunch en kleine borrel, ex boek(en)

Accreditatie

FGzP, VEN, NIP, NVvP (bij voldoende deelnemers voor deze accreditatie), NIP, Registerplein, Vereniging voor Haptotherapie, SRVB.

Certificaat

De cursist wordt verwacht 90% van de cursus aanwezig te zijn om voor een certificaat in aanmerking te komen.

Intervisie

Bij voldoende belangstelling kunt u na het afronden van de cursus deelnemen aan een intervisiegroep.

— 7 —

Annuleren

Annuleren kan alleen schriftelijk tot 3 weken voor de start van de cursus. Hieraan zijn 25 euro administratiekosten verbonden. Het betaalde cursusgeld wordt teruggeboekt.

Uitstel of afstel

Als een opleidingsactiviteit onverwacht niet doorgaat dan wordt u in principe 3 weken voor de start op de hoogte gesteld. Als een cursus onverwacht niet doorgaat dan kan de Trauma Academie niet aansprakelijk worden gesteld voor gederfde inkomsten.

Reservelijst

Wanneer u op een reservelijst staat, wordt u bij vrijkomen van een plaats benaderd of u daar gebruik van wilt maken. Als u niet benaderd bent voor een plaats stellen wij u op de hoogte wanneer de opleidingsactiviteit weer gepland staat.